

Utbildningsinspektion i grundskolan Västra Ramlösa skola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Västra Ramlösa skola	Antal barn/elever/studerande
Förskoleklass	556
Förskoleverksamhet	238
Skolbarnsomsorg	70

Västra Ramlösa ligger i sydöstra Helsingborg. Utbildningsnivån är högre än i andra områden i Helsingborg. Den huvudsakliga bebyggelsen är större villor men det finns även flerfamiljshus med bostads- samt hyresrätter. Ett fåtal av invånarna har en annan kulturell bakgrund.

Västra Ramlösa rektorsområde benämns "Västra Ramlösa förskola skola" och består av 780 elever och 115 vuxna. Det ingår tre förskolor; Birkagatans-, Brunnberga-, Lantmätarens förskola samt två skolor; Byaskolan samt Västra Ramlösa skola. Utbildningen vid Västra Ramlösa skola omfattar förskoleklasser och grundskola årskurserna 1-6. Byaskolan, som ligger 100 meter ifrån Västra Ramlösa skola, omfattar förskoleklass och årskurserna 1-2. Fritidshem finns i båda skolorna. Skolorna skall uppfattas som en skola varför de i fortsättningen benämns som Västra Ramlösa skola. Västra Ramlösa är en mycket populär skola vilket gör att flera elever från andra upptagningsområden söker sig dit. Västra Ramlösa skola är en äldre skola som varsamt blivit tillbyggd och moderniserad. Skolan stod klar i sitt nuvarande skick 1999.

Skolans profil är:

- God miljö
- God hälsa
- God kommunikation

Skolans elever och pedagogiska personal är organiserade i åtta arbetslag. Från och med höstterminen 2004 kommer Västra Ramlösa skola att även omfatta årskurs 7, en klass med 25 elever. Drygt hälften av nuvarande årskurs 6 väljer att fortsätta sin skolgång på Elinebergskolan, där de redan i dag har sin undervisning i hem och konsumentkunskap, ett antal elever väljer någon annan skola i Helsingborgs kommun. Modersmålsundervisning ges i albanska, franska, persiska, norska, arabiska, polska samt kinesiska

Genomförandet av inspektionen i Västra Ramlösa skola

Skolverket sände den 11 november 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Västra Ramlösa skola har bestått av undervisningsrådet Martin Persson och experten Åse Malmberg. Besök i Västra Ramlösa skola inleddes den 27 april och den avslutades den 29 april 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Västra Ramlösa skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Västra Ramlösa skola genomfördes formella intervjuer med elever från årskurserna 2 och 6, personal från de olika arbetslagen, elevhälsan (specialpedagoger, speciallärare och skolsköterska) föräldrar samt skolledningen. Lektioner i samtliga arbetslag besöktes. Under besöket fördes också samtal med skolans vaktmästare, lokalvårdare samt skolmåltidspersonal.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit den attitydundersökning som Helsingborgs kommun nyligen genomfört, Kvalitetsmätning 2003 och Rapport – Fältobservationer Skola utan timplan 2002.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Västra Ramlösa skola är stämningen god. Inget klotter finns på väggarna. Ej heller noterar inspektörsteamet någon nerskräpning för övrigt. Vid elevintervjuerna uppvisar eleverna färdigheter i att såväl lyssna som att argumentera för egna åsikter. De är väl insatta i skolans trivselregler. Ingen av reglerna handlar om destruktiva beteenden utan snarare information om praktiska saker för eleverna att känna till. Bland eleverna som intervjuas finns en elev som är relativt ny på skolan. Hon berättar att hon blivit väl mottagen och fått en fadder som hjälpt henne tillrätta. Eleverna berättar att det finns en ROT-grupp på skolan, R=respekt, O=omtanke, T=trygghet, som hjälper till om någon elev skulle bli utsatt för kränkande behandling. Trivselenkät genomfördes höstterminen 2003 av 367 elever från årskurserna 3-6, 122 elever från årskurserna 1-2 samt 64 elever från förskoleklasserna., 97,2 procent av eleverna i årskurserna 3-6 svarar nej på frågan om de ofta känner sig ängsliga eller rädda. Rektorn kommenterar det-

ta i kvalitetsredovisningen så här: ”I procenttal visar trivselenkäten på höga siffror, men vi får inte bortse från att bakom siffran 1 procent döljer sig också ett antal individer. I det här fallet 11 elever. Målet är att ingen elev skall känna sig ängslig eller rädd”.

Enligt Kvalitetsmätningen 2003 svarar 95 procent av eleverna att de har kompisar i skolan, 90 procent att de känner sig trygga och att det är roligt att gå till skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Västra Ramlösa skola aktivt arbetar med normer och värden. Skolans trivselregler är väl kända av samtliga på skolan. Eleverna visar på goda resultat när det gäller ansvarstagande och demokratiska värderingar. Stämningen på skolan är god.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Samtliga skolor i Helsingborgs kommun deltar i ”Försöksverksamhet med utbildning utan nationell timplan i grundskolan”. I ”Rapport – Fältobservationer Skola utan timplan våren 2002” framgår det att arbetslagen i Västra Ramlösa skola bedömer värdet av skola utan timplan för eleverna som ”ganska litet”. De bedömer att temaarbetet i liten utsträckning ökat. Enligt rapporten skall detta tolkas som att Västra Ramlösa skola redan tidigare arbetat med ”skola utan timplanrelaterad utveckling” och att personalen därmed gjort erfarenheter och fått insikter i att arbeta i en målstyrd skola.

1998 började Västra Ramlösa arbeta med individuella utvecklingsplaner. De olika ämnena var uppdelade i delmål och fylldes i allteftersom eleven nådde målen. 1999 började ”portfoliotankar” ta fart och allt fler pedagoger började sätta sig in i portfoliomethodiken. Under läsåren 2001/2002 omarbetades den individuella utvecklingsplanen (IUP) till nuvarande utseende. De olika ämnena har brutits ner till delmål utifrån kursplanerna. I IUP framgår det var eleven befinner sig i förhållande till målen. Man kan se flera av ämnena som en progressionsplan som fylls i, där eleven utvecklas vidare i sin egen takt men får även hjälp med exempel på olika delmål inom ämnet. Portfolion visar på praktiska exempel och förtydligar det som fyllts i, i IUP.

IUP och portfolion hjälper eleven att:

- sätta egna mål,
- bli medveten om sina styrkor och svagheter,
- lära sig reflektera och utvärdera samt
- vara underlag vid samtal.

I Västra Ramlösa skola är eleverna väl medvetna om vad individuell utvecklingsplan och portfolio syftar till, nämligen att vara redskap för planering, dokumentation samt värdering av deras lärande.

Skolan har en kontaktperson när det gäller IUP och portfolio som föräldrarna direkt kan vända sig till med frågor.

Enligt Kvalitetsmätningen 2003 svarar 86 procent av eleverna att de i framtiden kommer ha nytta av det de lär sig i skolan, 93 procent 2001. 82 procent av eleverna anser att de har kunniga och kompetenta lärare, 87 procent 2001.

Andel elever med resultatet Godkänd på nationella ämnesprov, skolår 5

Svenska	100 %
Engelska	97,8 %
Matematik	95,7 %

93 elever har genomfört nationella prov i svenska, engelska och matematik. 95,7 procent klarade nivån Godkänd på alla tre proven. 1 elev var frånvarande på grund av långvarig sjukdom.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Västra Ramlösa skola har en god måluppfyllelse. Skolan stimulerar och utmanar elevernas lärande. Skolan tar ett ansvar för att varje elev får möjlighet att lära och utvecklas utifrån sina förutsättningar.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Västra Ramlösa skola finns två elevråd, ett för de yngre eleverna och ett för de äldre. Nästa år kommer det att finnas tre elevråd, eftersom skolan då även får en årskurs 7. Elevrådet träffas tre gånger per termin under lärares ledning. Före elevrådet sker klassråd för att gå igenom och inventera frågor för elevrådet att behandla. Tre gånger per termin anser eleverna vara för lite och de framför att det är viktigt att den lärare som håller i elevrådet skall tycka att det är roligt. Elevrådet har påverkat skolan när det gäller nya basketkorgar, ny lekplats och att det nu är tillåtet att sparka boll mot en av skolans gavlar.

Eleverna önskar ett större inflytande. Enligt Kvalitetsmätning 2003 svarar endast 22 procent av eleverna att de får vara med och påverka hur undervisningen skall gå till, 57 procent 2001. 41 procent anser att de får vara med att planera vad de skall göra i skolan, 73 procent 2001.

Föräldrainflytandet sker genom samrådsgruppen och föräldraföreningen. I samrådsgruppen har varje klass två föräldrarepresentanter, gruppen är indelad i förskoleklass - årskurserna 1- 3 och årskurserna 4-6. I föräldraföreningen är en

tedjedel av föräldrarna medlemmar. Avgift i föreningen är 75 kronor och arbetet handlar mycket om materiella frågor såsom lagtröjor, skoltröjor, biobiljetter mm. Föräldrarna har varit delaktiga i arbetet med arbetsplanen. Vid intervjun med föräldrarna framkommer det att de upplever samarbetet mellan lärare, ledning samt personal som nära och positivt. Skolledningens och personalens uppfattning är att föräldrarna är mycket engagerade och kräver mycket av skolan men betonar att det är stimulerande med aktiva föräldrar.

Samverkan med fritidshemmen fungerar inte tillfredsställande. En pedagog säger "Det är för mycket hopslagningar på eftermiddagarna och det är inte bra för barnen, hopslagningarna beror på att personalen skall träffas på möten och andra sammankomster. Jag tycker att barnen inte hinner landa".

Vid Västra ramlösa skola finns en så kallad ROT-grupp vars uppgift är att arbeta förebyggande med mobbning. "Grogrunden för en positiv skola där alla skall trivas är Respekt, Omtanke och Trygghet." Sammansättningen är skolsköterskan och åtta personer från olika arbetslag som arbetar parvis med eventuella fall och då med elever i annat arbetslag än sitt eget. Gruppen har regelbundna träffar och träffar kompisombuden från varje klass ca två gånger per termin.

ROT-gruppen har arbetat fram en arbetsgång vid mobbningsfall som inspektörsteamet bedömer endast tar upp förhållandet elev-elev, således ej vuxen-elev eller elev-vuxen-relationer. Arbetsgången behandlar ej heller det vidare begreppet kränkande behandling.

Enligt Kvalitetsmätning 2003, instämmer 86 procent av föräldrarna på frågan "Mitt barn känner sig tryggt i skolan". På frågan "Jag känner mig trygg när jag är i skolan" instämmer 90 procent av eleverna.

Skolan har trivselregler som är väl kända av eleverna.

Handlingsprogram för friskvård, miljö och mediatek är genomförda och utvärderade. Skolan har miljöråd och arbetar för att behålla "Grön Flagga" som skolan haft i tre år.

Västra Ramlösa skola gör en aktiv satsning på friskvård. Genom att aktivt arbeta med idrott och hälsa ges eleverna goda vanor, en hälsosam livsstil, stärker elevernas fysiska utveckling samt skapar förutsättningar för lärande inom alla områden. Exempel på aktiviteter:

- Extra rörelse eller idrott varje vecka
- Samarbete med Turns, andra föreningar samt Bunkefloprojektet
- Fast badtid
- Avslappningsövningar
- Friskvårdsteman

Det finns ett väl utarbetat program för övergångar mellan skolorna i området.

På skolan finns skolsköterska fyra dagar i veckan.

Sammanfattningsvis gör inspektörsteamet bedömningen att elevinflytandet borde stärkas på skolan, särskilt gäller det elevernas inflytande över sitt eget lärande. Arbetet mot mobbning fungerar väl, men den arbetsgång som finns

bör utvecklas till att omfatta ett handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling. Samverkan med fritidshemmen fungerar inte tillfredsställande.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Västra Ramlösa skola finns väl bearbetade kursplaner och kunskapsmål.

I skolans arbetsplan presenteras skolans pedagogiska grund.

- Skolan arbetar utifrån professorerna Rita och Kenneth Dunns teorier om inlärningsstilar. De har isolerat fem faktorer som har betydelse för en persons inlärningsstil; miljömässiga, emotionella, sociologiska, fysiologiska och psykologiska. På Västra Ramlösa skola har man startat arbetet med inlärningsstilar genom att öka kunskapen om en av faktorerna – den fysiologiska; syn, hörsel, känsel eller i rörelse.
- Individuell utvecklingsplan – I IUP är läroplanens mål nedbrutna i delmål och tydliggör för elever, föräldrar och pedagoger var den enskilda eleven befinner sig i förhållande till målen.
- Portfolios– eleverna lär sig sätta mål, utvärdera/reflektera och dokumentera sitt arbete.

Utvecklingssamtal hålls varje termin utifrån elevens individuella utvecklingsplan och portfolio.

Elevernas scheman innehåller oftast bara start och sluttid. Någon klass har idrott, språk, slöjd samt hem- och konsumentkunskap utsatt. Det är varje lärares ansvar att utforma elevernas scheman.

Tidigare var skolans arbetslag organiserade i vertikala spår. Många av lärarna var missnöjda med detta och en omorganisation är gjord vilket innebär åldershomogena arbetslag och klassläraresystem. Det betyder att lärare undervisar i ämnen de ej är behöriga i. Rektorn är medveten om detta men tycker att det är en vinst för eleverna att inte möta så många vuxna. Ett flertal pedagoger anser att samarbetet minskat och att den nya organisationen ej uppmuntrar till flexibilitet i gruppering av elever, samt att syftet med att ha förskoleklassen i skolan har försvunnit.

Vid Byaskolan, som omfattar förskoleklass samt årskurserna 1-2, arbetar man i ett arbetslag. Här finns en fungerande samverkan mellan skola, förskoleklass och fritidshem och en pedagogisk samsyn. Pedagogerna i de andra arbetslagen

menar att det behövs tid för att nå varandra genom diskussioner och planering och då gynnas ”den lilla skolan”.

I kvalitetsredovisningen, avsnittet Analys och slutsatser, anges ”vi vill fundera mera kring uppdraget i styrdokumentet och hur vi når de mål som vi och andra sätter. Viktiga förutsättningar är relationer, motivation och trygghet”. I skolans utvärdering av verksamhetsmål läsåret 2002/2003 framkom kommentarer som tyder på tveksamhet eller vilsenhet kring varför skolan gjort stora satsningar på individuell utvecklingsplan (IUP), portfolio och inlärningsstilar. I samtal med lärarna framkom det att de önskade sig även annan kompetensutveckling. ”Skolan är så mycket mer än IUP och portfolio” säger en lärare, en annan röst säger ”vi måste hinna prata med eleverna om annat än deras IUP”.

Den individuella utvecklingsplanen (IUP) och portfolio tycker föräldrarna fungerar bra. Det som är mindre bra är fritidshemsverksamheten. Eftersom det varit kraftiga nedskärningar på det området tycker varken barn eller föräldrar att det finns en verksamhet som har något att erbjuda. Lokalfrågan för ”fritids” är inte heller bra, anser föräldrarna.

Föräldrarna tycker att lärarna ger en traditionell undervisning och att skolan skulle kunna vara lite mer flexibel och använda lärarnas kompetens i högre utsträckning än idag.

Elever och föräldrar anser att det förekommer för lite musikundervisning. Föräldrarna är delade om idén att bygga upp en F - årskurs 9 skola. Trygghet står mot det som nuvarande närområdesskolan för årskurs 7-9, Elinebergsskolan, kan erbjuda i form av lärarkompetens, specialdesignade salar etc.

Skolans elevvård benämns Elevhälsan och består av skolsköterska och tre specialpedagoger. Elevhälsan träffar rektorn var fjortonde dag. Rektorn är också ansvarig för personalen i elevhälsoteamet. Det råder en oklar gränsdragning mellan specialpedagogik och elevvårdsarbete. Specialpedagogerna tycker att de har för lite tid för samtal och handledning med lärarna, det mesta av tiden ägnas åt elevtid. Speciallärarrollen överväger över specialpedagogrollen, rektorn har lovat en utvärdering och specialpedagogerna hoppas på en förändring till hösten. Tidigare fanns ”lilla gruppen” men den är nerlagd eftersom det enligt specialpedagogerna blev för mycket bråkiga pojkar på samma ställe.

Klassläraren tillsammans med specialpedagogen upprättar åtgärdsprogram. Oklarhet råder om vem som ”äger” åtgärdsprogrammet. Föräldrar är inte alltid delaktiga i upprättandet av åtgärdsprogrammet, de får enbart information. Västra Ramlösa skolas organisation är inte längre så flexibel för att möta och stödja elever med svårigheter anser specialpedagogerna. För elever som behöver utökat stöd i matematik, svenska eller engelska blir följden att dessa elever får mindre tid i so- och noämnena.

Ett utvecklingsprojekt för årskurserna 3 och 4 i Västra Ramlösa skola har varit ”Att lära på olika sätt”. Syftet med projektet var att öka elevernas medvetenhet om sig själv och sin inlärningsprocess, hur och när de lär sig bäst, och mot bakgrund av det skapa möjligheter för eleven att utveckla och stärka sina olika sidor. Projektet har fallit väl ut och både elever och lärare är positiva till det resultat som projektet gett.

Skolans slöjdlärare har varit på skolan sedan 1989. Han har 26 lektioner i veckan, men inget mentorskap. Eleverna arbetar i 180 minuters pass för att få in de moment som finns i slöjdlärarens lokala kursplan. Varje pass avslutas med att eleverna utvärderar sitt eget arbete i reflektionsböcker. Läraren gör detsamma, han följer upp varje arbetspass på individnivå, som avslutning på lektionerna jämför läraren sina bedömningar med elevens egen bedömning av elevens verksamhet och arbete under just det arbetspasset. Läraren får på det sättet ett ordentligt underlag för värdering/bedömning av sina totalt 300 elever till deras utvecklingssamtal.

Elever och föräldrar uppskattar slöjdlärarens arbete. Inspektörsteamet besökte ett arbetspass och bedömer att det fungerade utomordentligt väl. Eleverna tog sin utvärdering på stort allvar och kunde värdera sina insatser på ett objektivt sätt.

Västra Ramlösa har fått 1,3 miljoner kronor i riktade medel till barn med behov av särskilt stöd. Skolan ger goda möjligheter för rullstolsburen elev att få en likvärdig tillgång till skolans lokaler.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Västra Ramlösa skola arbetar på ett sätt som främjar elevernas allsidiga utveckling. Utvärdering av lärandet sker kontinuerligt tillsammans med eleverna. Föräldrar och elever är väl förtrogna med elevernas individuella utvecklingsplaner som ligger till grund för utvecklingssamtalen.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Skolverksamheten i Helsingborgs kommun är under Bildningsnämnden uppdaterad i områden med varsin områdeschef. Västra Ramlösa skola ingår i område Öst. Områdeschefen har ledningsträff med rektorerna varannan vecka.

Västra Ramlösas rektor har arbetat på skolan i ett läsår. Han har tidigare arbetat som områdeschef och varit chef för elevvården i annan kommun. Utbildningsbakgrunden är mellanstadielärare. Det som är viktigt för rektorn är värderingarna i skolan. Han betonar kommunikationens betydelse i vid bemärkelse med uttrycket "ett barn skall tala istället för att slå". Kommunikationen mellan vuxna är också central "det är viktigt att se den andres perspektiv". Rektor övervägde under en period att sluta arbeta inom skolan, men ändrade sig i samband med att den senaste läroplanen, Lpo 94, kom.

Biträdande rektorn med ansvar för årskurserna 4-6 har undervisning 35 procent i årskurs 5. Hon har varit på skolan i nio år och arbetat på de flesta positioner inom skolans värld, även som rektor på en annan skola i Helsingborg. Utbildningsbakgrund är mellanstadielärare. Hon upplever inget problem med att vara

ledare och kollega. Även biträdande rektorn välkomnade Lpo 94 och betonar sitt engagemang för eleverna.

Biträdande rektorn, med ansvar för förskoleklasserna och årskurserna 1-3, arbetar 25 procent som resurslärare. Hon kom till skolan 1990 och har varit biträdande rektor sedan 2000. Utbildningsbakgrund är mellanstadie lärare. Hon har just påbörjat sin rektorsutbildning. Biträdande rektorn påpekar att hon ibland kan uppleva det som komplicerat att både vara ledare och kollega men tycker att det för det mesta fungerar bra.

Ingen av arbetslagsledarna ingår i ledningsgruppen utan de biträdande rektorerna träffar "sina" lärare och är länken till rektorn. Arbetslagsledarna saknar direkt koppling till rektorn.

Enligt Kvalitetsmätning 2003 tycker 46 procent av personalen att skolan har ett tydligt ledarskap och 49 procent tycker att den närmsta chefen inspirerar till engagemang, utveckling och goda resultat.

Skolledningen är väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Rektorn har ledningsansvaret för elevhälsan, vaktmästarna, skolmåltidspersonalen och administrationen.

Formella beslut i elevvårdsärenden fattas i elevvårdskonferensen.

Kvalitetsredovisning och arbetsplan finns och korrelerar med varandra även om åtgärder för högre måluppfyllelse är otydliga och oprecisa.

Bildningsnämnden har lämnat "Anvisningar för kvalitetsredovisning för skolan 2003", där det också anges att respektive områdeschef skriver en för området samlad bedömning där avsnittet Resultat och måluppfyllelse samt Analys och slutsatser ingår. Kommunen ger också återkoppling på kvalitetsredovisningarna vilket gör att personalen blir mer medveten om den egna verksamheten

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att styrning, ledning och kvalitetsarbete vid Västra Ramlösa skola fungerar väl. En känsla av större delaktighet hos arbetslagsledarna hade uppnåtts om de ingått i skolans ledningsgrupp.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Sex elever har svenska som andraspråk men följer inte kursplanen för ämnet. Tio elever får undervisning i modersmål.

Inspektörsteamet bedömer att elevens val inte erbjuds i den form av fördjupning som förordningen föreskriver. Syftet med elevens val är en fördjupning och breddning i några av skolans ämnen eller ämnesområden som det finns en central fastställd kursplan för. Vid samtal med elever och föräldrar framkommer det att deras uppfattning är att eleverna inte har elevens val nu, men att de haft det tidigare.

Skolan har en informativ hemsida: <http://skola.helsingborg.se/vram>

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Västra Ramlösa skola har god tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning. Inspektörsteamet bedömer att Västra Ramlösa skola inte visar en uttalad pedagogisk målmedvetenhet när det gäller elevens val, elevens val är ej identifierbart.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Västra Ramlösa skolas personal utgörs av 85 personer. Det finns 9,7 pedagoger per 100 elever i förskoleklass och 7,6 pedagoger per 100 elever i skolan.

Pedagogerna är väl utbildade men organisationsmodellen med klasslärarsystem innebär att lärare undervisar i ämnen de ej är behöriga i. En grundskollärare 1-7 matematik/no undervisar flera klasser i musik. Inspektörsteamet bedömer att lärarnas kompetens inte utnyttjas optimalt.

Skolan har ingen matsal utan eleverna äter i sina klassrum och vagnar med maten transporteras till klassrummen. Lärarpersonal äter med förskoleklasserna och årskurserna 1-3. Tillsynen fungerar inte alltid för de äldre barnen och det syns på ordningen i vagnar menar skolmältidspersonalen och lokalvårdarna. Inspektörsteamet erfor att där pedagogerna åt tillsammans med eleverna var matsituationen lugn och trivsamt.

Västra Ramlösa skola har trivsamma lokaler men saknar grupprum. Skolan har ett välutrustat mediatek dit eleverna kan gå och själv låna böcker och arbeta vid datorerna. Det finns även datorer i varje klassrum. Inspektörsteamet bedömer att läromedel och undervisningsmateriel är anpassade till läroplan och kursplaner.

I kvalitetsmätning 2003 anger 82 procent av eleverna att lärarna på deras skola är kompetenta, kunniga och engagerade. Föräldrarnas svar på samma fråga ligger på 81 procent.

Fortbildning för pedagogerna har främst varit inriktad på de individuella utvecklingsplanerna, portfolio samt inlärningsstilar. Annan fortbildning välkomnas av pedagogerna.

Skolan har principer för resursfördelning. Resursfördelning sker enligt överenskommen organisation för klasser och arbetslag. För barn i behov av särskilt

stöd ges resurs till arbetslagen. Resursen skall, enligt rektorn, användas "för barnens/barnets bästa"

Resursfördelning ht 2003:

- Arbetslagen förskoleklass årskurserna 1-6, 45,66 tjänst (inklusive 5,75 tjänst riktad resurs till barn i behov av särskilt stöd)
- Övrigt: 0,8 tjänst bemanning i mediatek, 0,81 tjänst extern lärare i språk, 3,0 tjänst specialpedagog, 2,9 tjänst slöjd- och textillärare
- Ej pedagogiska tjänster: 12,94

Omfördelning av resurser kan ske under budgetår utifrån enskilda elevers behov.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att Västra Ramlösa skola har fungerande principer för hur resursfördelningen skall ske, och att fördelningen tjänar syftet att alla elever skall ges möjlighet att nå målen för utbildningen. Personalen vid skolan har i stor utsträckning utbildning för den undervisning som skall bedrivas. Skolan har ändamålsenliga lokaler men saknar grupprum för att på ett mer flexibelt sätt kunna utforma undervisningen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörsteamet bedömer att verksamheten i Västra Ramlösa skola övergripande har god kvalitet. Stämningen på skolan är god och stimulerar och utmanar elevernas lärande.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevinflytandet bör stärkas på skolan, särskilt gäller det elevernas inflytande över sitt eget lärande,
- arbetsgången för mobbningsfall bör utvecklas till att omfatta ett handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling samt
- samverkan mellan skolan och fritidshemmet bör stärkas.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Elevers val erbjuds inte i den form av fördjupning som förordningen föreskriver (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Datum	Ort
2004-10-08	Lund

Åse Malmberg
Martin Persson